

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Державного закладу

«Південноукраїнський

національний педагогічний

університет імені К. Д. Ушинського»

Андрій КРАСНОЖОН

« 26 » серпня 2025 року

ВИСНОВОК

про дисертацію здобувача наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» **Ван Сяогана** з теми **«Формування аналітичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі фахової підготовки»**.

Науковий керівник: доктор педагогічних наук, професор Койчева Тетяна Іванівна.

Витяг з протоколу № 2

засідання наукового (фахового) семінару Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний
імені К. Д. Ушинського»

від 26 серпня 2025 року

На засіданні були присутні: т.в.о. голови наукового (фахового) семінару, доктор педагогічних наук, професор І. А. Княжева, учений секретар наукового (фахового) семінару, кандидат педагогічних наук, доцент О. А. Галіцан, доктори педагогічних наук, професори В. А. Балакірева, Л. І. Березовська, Т. І. Койчева, О. А. Листопад, Т. Ю. Осипова, І. О. Пальшкова, О. В. Попова, Н. М. Черненко, О. І. Ордановська, кандидати педагогічних наук, доценти І. О. Бартенєва, О. П. Ноздрова, І. С. Артемьєва, Л. А. Колбіна, Л. Г. Яновська, А. О. Яновський.

СЛУХАЛИ: Обговорення дисертації здобувача наукового ступеня доктора філософії Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» Ван Сяогана з теми «Формування аналітичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі фахової підготовки».

ВИСТУПИЛИ:

Т.в.о. голови наукового (фахового) семінару, доктор педагогічних наук, професор І. А. Княжева: пропоную присутнім заслухати доповідь здобувача наукового ступеня Ван Сяогана за матеріалами дослідження і

висловити свою думку щодо представленої роботи.

Тему дисертації затверджено вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського» (протокол № 11 від 30 червня 2022 р.).

Ван Сяоган: Актуальність нашого дослідження зумовлена тим, що підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва до здійснення аналітичної діяльності є важливим завданням музично-педагогічної освіти, оскільки допомагає збагачувати музичний досвід учнів, покращувати їхні музичні вміння і навички, розуміння музичного світу, добираючи при цьому завдяки зібрання, оцінки, аналізу, пояснення фактів і явищ музично-педагогічної дійсності, структурування професійно значущої інформації, найдоречніші шляхи практичної реалізації цих завдань.

Відповідно до першого завдання дослідження розкрито сутність феномену «аналітична компетентність майбутніх учителів музичного мистецтва» як інтегральної особистісно-професійної якості, що поєднує концептуально-мотиваційні, інтелектуально-логічні та діяльнісно-евристичні складники й виявляється у здатності здійснювати цілеспрямований аналіз музичних, педагогічних і культурних явищ, трансформувати результати аналітичної діяльності в методично доцільні форми музичного навчання й виховання, критично оцінювати освітні ситуації та ухвалювати педагогічно виважені рішення; формує основу професійного мислення вчителя, забезпечує єдність знання, дії та творчості в межах музично-педагогічної діяльності й сприяє її ефективності, доцільності та змістовній насиченості.

За другим дослідницьким завданням визначено й обґрунтовано структуру аналітичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі фахової підготовки, що утворює органічна єдність взаємопов'язаних і взаємозумовлених компонентів: мотиваційно-змістового, операційно-рефлексивного та проєктивно-моделювального.

Діагностику сформованості мотиваційно-змістового компонента здійснено за допомогою стимулювально-когнітивного критерію з показниками: мотивація особистості до успіху; володіння базовими аналітичними знаннями; операційно-рефлексивного – процесуально-оцінного критерію з показниками: аналітичні вміння; рефлексивні вміння; проєктивно-моделювального компоненту – за творчо-трансформаційним критерієм з показниками: креативність; здатність до аналітичного вирішення музично-педагогічних завдань. Схарактеризовано достатній, задовільний і початковий рівні сформованості аналітичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі фахової підготовки.

Відповідно до третього завдання дослідження визначено й обґрунтовано педагогічні умови формування аналітичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі фахової підготовки: забезпечення стійкої позитивної мотивації майбутніх учителів музичного мистецтва щодо аналітичної діяльності в мистецько-педагогічному контексті; стимулювання рефлексивної позиції майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі фахової підготовки; імплементація у зміст аудиторної і позааудиторної

діяльності практико зорієнтованих і проблемно-дослідницьких завдань аналітичного спрямування.

За четвертим завданням дослідження розроблено й апробовано модель і методику формування аналітичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі фахової підготовки (мотиваційно-збагачувальний, реалізаційно-осмислювальний, інноваційно-модернізаційний етапи). Наскрізною для всіх трьох етапів була розроблена й упроваджена аналітико-творча студія «Мистецтво аналізу – аналіз мистецтва».

Реалізація завдань мотиваційно-збагачувального етапу здійснювалася застосуванням інтерактивних лекцій («Аналітична компетентність у професії вчителя музичного мистецтва: потреба часу чи вимога майбутнього?», «Мистецтво аналізу – як мистецтво бачити більше»), дискусій, тематичного семінару «Аналітична компетентність педагога-музиканта: усвідомлення, цінність, практична перспектива», вправ «Моя професійна траєкторія: з аналітикою чи без?», «Портфель аналітичного майбутнього», «Погляд за межі звуку», «Мотиваційний маніфест».

На реалізаційно-осмислювальному етапі були проведені: тренінг «Музично-педагогічний аналіз у дії: від відчуття до рішення», майстер-клас «Аналітичне мислення в дії: музично-педагогічні інтерпретації через гру на духових інструментах», воркшоп «Музично-педагогічне рішення: аналізуємо, рефлексуємо, діємо», аналітичні вправи «Педагог-інтерпретатор», «Три запитання», рефлексивні вправи «Одне слово – одне враження», «Три рівні рефлексії», арт-комунікаційна вправа «Метафоричний автопортрет учителя», застосовано методи «Семантичне коло», мозковий штурм, міні-есе «Занурення в себе».

Упродовж інноваційно-модернізаційного етапу майбутні вчителі музичного мистецтва працювали над творчо-аналітичним проєктом «Музичний твір як освітній кейс», були задіяні методи дизайн-мислення (Design Thinking), гейміфікації, подкастингу, кейс-метод, музично-аналітичний квест.

Встановлено, що реалізація педагогічних умов, упровадження моделі й методики, дозволило досягти значної динаміки позитивних змін у рівнях сформованості аналітичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі фахової підготовки ЕГ порівняно з КГ. Так, достатнього рівня сформованості аналітичної компетентності на прикінцевому етапі в ЕГ досягли 45,45% майбутніх педагогів-музикантів (було – 13,64%), задовільного – 45,45% (було – 44,70%), початкового – 9,09% (було – 41,67%) респондентів. Натомість у КГ позитивна динаміка виявилася не такою значною. Так, достатній рівень було зафіксовано лише у 28,33% студентів (було – 12,50%), задовільний – у 41,67% респондентів (було – 45,00%), початковий – у 30,00% майбутніх учителів музичного мистецтва (було – 42,50%).

Застосування критерію Пірсона довело з дев'яносто п'яти відсотковою ймовірністю статистичну значимість і невинпадковість отриманих у майбутніх учителів музичного мистецтва ЕГ позитивних зрушень щодо рівнів

сформованості в них аналітичної компетентності в процесі фахової підготовки.

Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів проблеми формування аналітичної компетентності педагогів мистецького профілю. Подальші наукові зусилля можуть бути зосереджені на створенні цілісної системи теоретико-методологічних засад та інноваційних методико-технологічних рішень, здатних забезпечити ефективне формування в учителів музичного мистецтва аналітичної компетентності в умовах неперервної післядипломної освіти.

Дякую за увагу!

Після доповіді було поставлені запитання.

Доктор педагогічних наук, професор В. А. Балакірєва: У доповіді ви зазначили, що сучасний вчитель музичного мистецтва має бути підготовлений до аналітичної діяльності. Яким чином ви інтерпретуєте такий вид професійної активності педагога-музиканта?

Ван Сяоган: Дякую. Аналітичну діяльність учителя музичного мистецтва ми інтерпретуємо у дослідженні як різновид інтелектуальної діяльності, процес вивчення, розбору, дослідження та інтерпретації інформації з метою розуміння сутності, внутрішніх причинно-наслідкових зв'язків, взаємозв'язків та особливостей досліджуваного об'єкта, явища, проблеми, процесу, що здійснюється завдяки використанню методів аналізу даних, статистики, логіки, критичного мислення та інших інструментів.

Доктор педагогічних наук, професор І. О. Пальшкова: Дозвольте мені поставити запитання, що продовжує дискурс щодо сутності фахової аналітики та її ролі у виконанні вчителем музичного мистецтва професійних функцій. Який сенс ви вкладаєте в зміст самого концепта «аналітика»?

Ван Сяоган: Дякую. За результатами опрацювання наукових джерел ми встановили, що аналітика має «триланкову» природу. Аналітика, за своєю сутністю, гармонійно поєднує методолого-організаційний й технологічний функціонал забезпечення розумової діяльності та створює системну основу, що дає змогу учасникам пізнавального процесу якісно опрацьовувати інформацію, перетворювати її на дієве знання, відкриває можливості для критичного переосмислення наявних знань, їх цілеспрямованого вдосконалення, а також освоєння нових змістових горизонтів. Злагоджена методологічна основа формує чіткі орієнтири для мислення й аналізу, організаційне забезпечення забезпечує структурованість і керованість процесів, тоді як технологічна складова виступає каталізатором швидкості, точності й обсягу інформаційної обробки. Разом вони утворюють ефективне середовище для інтелектуальної діяльності, результатом якої є генерування нових ідей і трансформація їх у практичні рішення.

Доктор педагогічних наук, професор Н. М. Черненко: Шановний Ван Сяоган, в яких контекстах вчитель музичного мистецтва може використовувати функціонал аналітичної діяльності?

Ван Сяоган: Дякую. У дисертації ми виокремили основні напрями аналітичної діяльності, що може здійснювати педагог-музикант:

- аналіз музичних творів щодо їх структури, гармонії, мелодії, ритму та інших елементів, що допомагає зрозуміти специфіку різних стилів і жанрів музики;

- аналіз історичних періодів, стилів і течій у музиці допомагає розумінню учнями еволюції музичного мистецтва та його впливу на сучасність;

- на основі аналізу виконання музичних творів, оцінювання музичних досягнень учнів, визначення їхніх сильних сторін та напрямів для покращення, що сприяє розвитку виконавських умінь і навичок;

- аналіз методико-педагогічного інструментарію та підходів до навчання музики, індивідуальних особливостей і потреб кожного учня, визначення оптимальних підходів і методів, що найліпше відповідають потребам і здібностям своїх учнів для досягнення найкращих результатів.

Кандидат педагогічних наук, доцент І. О. Бартенєва: Ван Сяоган, розкажіть більше про проєктивно-моделювальний компонент аналітичної компетентності педагога-музиканта.

Ван Сяоган: Дякую. На нашу думку, проєктивно-моделювальний компонент аналітичної компетентності відображає здатність майбутнього вчителя музичного мистецтва на основі результатів аналізу конструювати ефективні форми музично-педагогічної взаємодії. Його зміст пов'язаний із проєктуванням, моделюванням, адаптуванням, творчим удосконаленням і продукуванням нових освітніх практик. Цей компонент відображає творчий етап аналітичної діяльності, де від розуміння й оцінки педагогічної реальності педагог-музикант переходить до її свідомого, інноваційного перетворення на основі результатів аналізу.

Доктор педагогічних наук, професор О. В. Попова: Чим умотивований вибір вами першої педагогічної умови формування аналітичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва «забезпечення стійкої позитивної мотивації майбутніх учителів музичного мистецтва щодо аналітичної діяльності в мистецько-педагогічному контексті»?

Ван Сяоган: Дякую. Для аналітичної діяльності, як однієї з найбільш інтелектуально напружених форм пізнання, наявність позитивної мотивації відіграє визначальну роль. Вона створює психологічну налаштованість на глибоке осмислення мистецького контенту й забезпечує емоційне прийняття процесу аналізу як ціннісно значущої частини професійного самовизначення. У цьому контексті мотивація стає пусковим механізмом для розвитку таких важливих якостей, як критичне мислення, саморефлексія, здатність бачити альтернативи та ухвалювати усвідомлені педагогічні рішення.

З позицій нашого дослідження, позитивна мотивація до аналітичної діяльності є бажаним станом і передумовою формування рефлексивного, аналітичного, відповідального і творчого типу професійного мислення. Якщо аналіз мистецького матеріалу або педагогічної ситуації не має особистісного сенсу для здобувача, він сприймається як формальна вимога. Натомість мотиваційне включення через потребу у самовираженні, бажання

професійної ефективності та визнання спонукає майбутнього вчителя виявляти інтелектуальну ініціативу, критично переосмислювати матеріал, шукати нові інтерпретації, оцінювати власні педагогічні рішення з позицій якості й доцільності.

Кандидат педагогічних наук, доцент А. О. Яновський: Який методологічний підхід ви визначили пріоритетним для формування аналітичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва?

Ван Сяоган: Дякую. Формування аналітичної компетентності в процесі фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва потребує методологічного підходу, який би одночасно враховував суб'єктивну активність особистості та реальні умови її професійного становлення. На нашу думку, саме діяльнісно-особистісний підхід забезпечує таку цілісність, поєднуючи два взаємопов'язані вектори педагогічної дії: діяльність і особистісний розвиток. У дисертації ми встановили, що цей підхід фокусує увагу на особистості як на активному суб'єкті діяльності, котрий водночас виступає ініціатором, виконавцем і рефлексивним інтерпретатором власного досвіду. У межах цього підходу особистість розглядається як система, що формується, розгортається й ускладнюється саме через залучення до різноманітних видів діяльності пізнавальної, емоційно-ціннісної, комунікативної, художньо-творчої тощо. Водночас не лише діяльність впливає на особистість, формуючи її риси, установки, способи мислення й поведінки. Сама особистість трансформує діяльність, визначаючи її структуру, мотиваційну спрямованість, змістові домінанти й очікувані результати. Така взаємодія створює умови для саморозвитку, самовираження й самореалізації суб'єкта. У цьому контексті формування та розвиток особистості трактується як динамічний і відкритий процес, що відбувається у межах постійної взаємодії з діяльнісним середовищем. Діяльність, у свою чергу, набуває значення як провідний механізм розвитку, а особистість – як його внутрішній рушій, який активно модифікує реальність, породжуючи нові смисли, стратегії та продукти. Отже, діяльнісно-особистісний підхід окреслює розвиток особистості як еволюційний процес, нерозривно пов'язаний із системою діяльності, в межах якої формуються знання й уміння, життєві цінності, професійна ідентичність, критичне й аналітичне мислення. Цей підхід надає дослідженню педагогічних явищ системності, динамізму й суб'єктної глибини, що є надзвичайно важливим для вивчення процесів формування аналітичної компетентності в музично-педагогічному контексті.

Доктор педагогічних наук, професор Л. І. Березовська: Які форми роботи зі студентами були домінуючими на реалізаційно-осмислювальному етапі вашої методики?

Ван Сяоган: Дякую. Перехід до реалізаційно-осмислювального етапу супроводжувався активізацією операційно-рефлексивного компонента аналітичної компетентності, адже майбутні вчителі музичного мистецтва застосовували знання, усвідомлювали власні дії, аналізували їх і коригували. У цій фазі використовували практичний тренінг, майстер-клас, рефлексивні й

аналітичні вправи, воркшопи, роботу в малих групах над аналітичними завданнями з музично-педагогічної практики, під час яких підтримувалися активна аналітична діяльність і рефлексивне обговорення, що формувало критичне мислення та відповідальність за ухвалені рішення.

В обговоренні взяли участь:

Науковий керівник, доктор педагогічних наук, професор Т. І. Койчева: Дисертаційна робота, що сьогодні представлена, є результатом занурення у дуже складну проблематику. Комплекс освітніх компетенцій, безпосередньо пов'язаних з розумовими, пошуковими, логічними, дослідницькими, творчими процесами пізнання студентів вміщує аналітична компетентність, як метапредметний базис.

Ван Сяоган під час навчання в аспірантурі виявив неабиякий інтерес до проблеми збагачення фахового ресурсу педагога-музиканта функціоналом загальнонаукової, мультипредметної та мистецько-педагогічної аналітики. Саме тому в дисертаційній роботі йому вдалось дуже логічно, коректно, методично-виважено розкрити сутність аналітичної компетентності педагога-музиканта.

Ван Сяоган активно включався в усі види дослідницької роботи на кафедрі педагогіки, збагачував свій професійний досвід інноваціями, що допомогли йому здійснити педагогічний експеримент, активізувати роботу студентів, залучити їх до різних видів аналітичних практик.

Дисертант виконував свою роботу сумлінно, дисципліновано, системно підходив до аналізу літератури, виважено обирав педагогічні умови формування аналітичної компетентності майбутніх педагогів-музикантів.

Я високо оцінюю як особистісне включення Ван Сяогана в проблематику формування аналітичної компетентності здобувачів освіти, так і його персональні інтенції – послідовність, уважність, активність, відповідальність, нестримне бажання навчитись новому і навчити студентів інноваціям.

Уважаю, що Ван Сяоган заслуговує на присудження йому ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Рецензент, доктор педагогічних наук, професор О. А. Листопад:

Вимоги до сучасного вчителя вимагають розвитку певного типу мислення майбутніх фахівців, що дозволяє йому здійснювати аналіз результатів педагогічної діяльності, рефлексію самого процесу педагогічної діяльності та місця в ній. Отже, вкрай необхідним сьогодні є введення в структуру професійної компетентності майбутнього вчителя такої особистісно-фахової характеристики, як аналітична компетентність. Актуальність теми дослідження підсилюється багатовимірністю досліджуваного феномену, що потребує ґрунтовного вивчення для репрезентативного його представлення в сучасному науковому дискурсі. Отже, дисертаційне дослідження Ван Сяогана відповідає запитам часу та є актуальним, своєчасним, перспективним.

Наукові, методичні та експериментальні положення, що містяться в дисертаційному дослідженні, є аргументованими і достатньо обґрунтованими

у змісті дисертації, висновках. Дисертант на глибокому науковому рівні обґрунтував вибір теми, її актуальність, визначив мету, завдання, об'єкт, предмет дослідження, аргументував використання обраних методів дослідження. Автором сформована якісна джерельна база, що слугує беззаперечним аргументом інформативності, доказовості одержаних результатів дослідження.

Ознайомлення з текстом дисертації та змістом наукових публікацій Ван Сяогана свідчить про наукову обґрунтованість і достовірність результатів дослідження. Відзначу належну дисертаційну «жанровість» тексту, логіку викладу матеріалу.

Високо і позитивно оцінюючи наукове і практичне значення представленого дисертаційного дослідження, вважаємо за доцільне вказати на деякі зауваження та побажання дискусійного характеру:

1. За змістом, підрозділ 1.1 дисертації розкриває аналітичний складник професійної діяльності вчителя музичного мистецтва. Натомість, його назва спрямовує до аналітичного аспекту професійної підготовки майбутніх педагогів-музикантів.

2. Текст першого розділу дисертаційної роботи виглядав би більш лаконічним, якби автор подав порівняльну таблицю з різноманітними інтерпретаціями дефініції «аналітична компетентність», а не подавав би текстом матеріал.

3. Інформаційний огляд співвіднесеності категорій «компетентність» та «компетенція» логічно було б подати у додатках.

4. Опис формувального експерименту свідчить про інноваційний характер запропонованих для студентів завдань, вправ, видів самостійної роботи, інших типів активності. У систематизованому вигляді цей матеріал можна було б подати у форматі методичних рекомендацій для студентів.

5. Рукопис дисертаційного дослідження не позбавлений технічних, орфографічних, стилістичних огріхів.

Висловлені зауваження не впливають на позитивну оцінку дисертації, вони носять рекомендаційний характер, не знижують наукової цінності рецензованого дослідження.

Загальний висновок. Дисертаційне дослідження Ван Сяогана є актуальним, самостійним, завершеним, здійсненим на високому науково-теоретичному та методичному рівні, містить низку інноваційних, актуальних, достовірних результатів. Отже дисертаційна робота «Формування аналітичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі фахової підготовки» може бути рекомендованою до захисту в спеціалізовану вчену раду.

Рецензент, кандидат педагогічних наук, доцент **О. А. Галіцан:** Актуальність започаткованого дослідження зумовлена наявними суперечностями між: нагальною вимогою щодо якісної фахової підготовки конкурентоспроможних компетентних учителів музичного мистецтва і недостатньою представленістю в її змісті аналітичного складника; об'єктивно існуючим унікальним потенціалом, що містить музично-

педагогічна освіта щодо аналітико-синтетичної діяльності і недостатньою розробленістю наукових засад і методики формування в майбутніх учителів музичного мистецтва аналітичної компетентності в процесі фахової підготовки.

Аналіз змісту дисертації та публікацій Ван Сяогана є підставою для висновку про наукову обґрунтованість і достовірність одержаних результатів. Викладений у вступі науковий апарат дослідження дає змогу чітко простежити логіку дослідницького занурення в порушену проблему, алгоритм дотримання способів опрацювання методології та феноменології аналітичної діяльності вчителя, зрозуміти логіку й алгоритм виконання поставлених завдань та усвідомити сутність і наукову значущість одержаних результатів.

Опрацьована Ван Сяоганом джерельна база дала змогу розширити палітру векторів дослідницького пошуку. Відзначу коректне використання комплексу теоретичних, емпіричних і статистичних методів, що забезпечило вірогідність отриманих результатів та засвідчило ефективність проведеного дослідження.

Алгоритміка викладу теоретичного й дослідно-експериментального матеріалу відповідає тематиці дисертації, зокрема об'єкту, предмету, меті і завданням, що забезпечує цілісність роботи.

Дисертаційне дослідження виконано на серйозному методологічному рівні. Рівень апробації результатів дослідження є достатнім і підтверджується активною участю дисертанта у науково-практичних конференціях різного рівня. Експериментальні дані видаються переконливими, а результати педагогічного експерименту цілком верифікованими в проєкції методології математичної статистики та загальнонаукової логіки виконання дисертаційних робіт.

Позитивно оцінюючи наукове і практичне значення здобутих результатів, вважаємо за необхідне висловити окремі міркування, що виникли в процесі аналізу змісту тексту дисертації та вимагають окремих уточнень і пояснень.

1. Позиція «методи дослідження» у вступі виглядала би більш переконливою, якби автор перелічив би всі тестові та експериментальні методики, зазначаючи конкретні назви та авторів.

2. Потребує додаткового пояснення використання лексеми «схарактеризувати» в контексті фіксації дослідницького завдання № 3.

3. У ході реалізації педагогічних умов формування аналітичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва Ван Сяоган використав цілу низку інноваційних, корисних та авторських форм роботи зі студентами – інсценізацію, кросдисциплінарну інтеграцію (наприклад, з літературою або образотворчим мистецтвом), гейміфікацію, візуальний аналіз, методику візуального нотування тощо. Приклади такої роботи бажано було б подати в додатках.

4. Текст рукопису не позбавлений недоліків – тяжіння до подання тексту у форматі «списку» (сторінки 34, 78, 99 тощо), орфографічні та пунктуаційні неточності (сторінки 22, 131, 162 тощо).

Висловлені зауваження мають дискусійний характер і не знижують загальної позитивної оцінки проведеного дослідження. Представлена дисертація є оригінальною і самостійно виконаною, що засвідчує належну наукову ерудицію, методичну підготовленість та дослідницьку культуру автора.

Загальний висновок. За змістом, актуальністю, науковою новизною, сукупністю отриманих результатів, достовірністю, теоретичною і практичною значущістю, повнотою висвітлення у публікаціях дисертаційна робота «Формування аналітичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі фахової підготовки», подана Ван Сяоганом на здобуття наукового ступеня доктора філософії, є цілісним, завершеним дослідженням, що може бути рекомендованою до подання у спеціалізовану вчену раду.

Рецензент, доктор педагогічних наук, професор Т. Ю. Осипова:

Сучасний вчитель мистецького профілю має послуговуватись сформованими вміннями критичного ставлення до інформації, використовувати уміння її аналізувати, структурувати, осмислювати та застосовувати в практичній діяльності, користуватися сучасними інформаційними технологіями для пошуку актуальних даних для забезпечення ефективної комунікації. Особливу увагу хочу звернути на сучасний погляд дисертанта на цифровий аспект організації освітнього середовища, адже інтеграція цифрових технологій в освітній процес є надважливим напрямом розвитку аналітичної компетентності.

Дисертація коректно структурована, два розділи збалансовано віддзеркалюють результати теоретичного опрацювання проблеми та експериментальні вектори формування аналітичної компетентності майбутніх учителів-митців.

Отримані результати дослідження викладені в доступній формі, робота логічно побудована, аргументування основних положень і висновків є переконливим.

Справляє приємне враження добір форм роботи зі студентами, кожна педагогічна умова розкривається багатовимірно й чітко, модель надає чіткого уявлення про етапність експерименту, різновекторність діагностичного інструментарію.

Критичні зауваження до роботи відсутні, проте деякі аспекти потребують додаткового пояснення.

1. Дисертант з опорою на власний досвід міг би надати декілька коментарів параметрії підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в КНР. Це збагатило би аналітику першого розділу, розкриваючи ті чи ті аспекти методології мистецької освіти.

2. Підрозділ 1.1 дисертації не має завершуватись формулюванням основного визначення – сутності аналітичної компетентності вчителя музичного мистецтва. Цьому присвячено підрозділ 1.2.

3. Описуючи різноманітні форми роботи зі студентами, дисертанту доцільно було б вказати в межах яких навчальних дисциплін здійснюється ознайомлення майбутніх педагогів з тими чи іншими аспектами аналітичної діяльності в освіті.

4. В експериментальному розділі слід було б ширше представити логіку застосування методів математичної статистики для опрацювання експериментальних даних.

5. Подеколи, у тексті рукопису дисертації зустрічаються орфографічні та пунктуаційні помилки.

Отже, на мою думку робота завершена, логічна, методологічно коректна, насичена авторською думкою здобувача, його коментарями, умовисновками.

Загальний висновок: висловлені зауваження і побажання не применшують цінності рецензованого дослідження, яке цілком відповідає чинним вимогам МОН України. За умови виправлення зазначених недоліків вважаємо за доцільне рекомендувати дисертацію Ван Сяогана «Формування аналітичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі фахової підготовки» до розгляду в спеціалізованій ученій раді.

Кандидат педагогічних наук, доцент І. С. Артемьєва: Звернення Ван Сяогана до параметрів аналітичної компетентності вчителя музичного мистецтва є надзвичайно актуальним, зважаючи на високий рівень творчого занурення фахівців-музикантів в ірраціональні арт-практики, позасвідомі креативні та творчі активності. Аналітична компетентність у цьому разі слугує стимулом для надання професійній педагогічно-творчій діяльності більшої збалансованості, прогнозованого характеру. Водночас, я раджу Ван Сяогану дослухатись до зауважень рецензентів і переосмислити структуру першого розділу, можливо слід частину матеріалу перенести у додатки.

Проте, вважаю, що робота є цікавою та актуальною, відповідає усім вимогам та у подальшому може бути рекомендованою до захисту в спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Доктор педагогічних наук, професор О. В. Попова: Мені дуже імponує практичний вектор експериментальної розвідки. Я безпосередньо працюю з колегами з КНР та можу впевнено говорити про те, що аналітика, прогнозування, критичність в осмисленні різних параметрів життєдіяльності притаманна як конфуціанській методології мислення, так і сучасним філософським течіям Піднебесної. Студенти ділились зі мною своїми враженнями, схвально оцінювали види робіт, що їм пропонував Ван Сяоган у ході педагогічного експерименту. Я раджу дисертанту все ж таки видати методичні матеріали для позааудиторної роботи здобувачів освіти в майбутньому. На мою думку, робота є своєчасною, відповідає усім вимогам та у подальшому може бути рекомендованою до захисту в спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Доктор педагогічних наук, професор І. О. Пальшкова: Здатність до аналітичного мислення, рефлексійного сприйняття явищ педагогічної дійсності сприяє оптимізації освітнього простору, адже дає можливість своєчасно виявляти недоліки у викладанні, визначати причини низької успішності учнів та знаходити шляхи їх подолання. Крім того, аналітична компетентність є невід'ємним елементом науково-дослідницької діяльності педагога, що передбачає проведення педагогічних експериментів, оцінку інноваційних технологій музичного навчання та розроблення нових освітніх методик, орієнтованих на вдосконалення мистецької підготовки молоді. Якщо говорити про зауваження до роботи – то я би звернула увагу на доцільність співставлення категорій «аналітичні вміння», «аналітична діяльність» та «аналітична компетентність» в теоретичному розділі дисертації.

Я підтримую роботу, адже вважаю, що вона відповідає усім вимогам та після усунення недоліків, на які вказали рецензенти, може бути рекомендованою до захисту в спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Доктор педагогічних наук, професор І. Княжева: На засіданнях кафедри педагогіки Ван Сяоган звітував про свою роботу, розповідав про етапи експерименту і я відмітила його впевненість у дослідницьких роздумах, інноваційність мислення та вираженість в аналізі сучасного стану підготовленості вчителів музичного мистецтва. Ван Сяоган не випадково звернувся до параметрів збагачення фахової підготовки майбутніх педагогів-митців, його професійний досвід, спеціалізація надають усієї палітри можливостей для проведення ефективного педагогічного експерименту. Я підтримую роботу і рекомендую її до захисту в спеціалізовану вчену раду за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Учений секретар наукового семінару, кандидат педагогічних наук, доцент О. А. Галіцян представила відомості щодо апробації основних положень дисертації, повноти опублікованих наукових результатів Ван Сяогана та проєкт рішення висновку.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА

Статті у наукових фахових виданнях України

1. Койчева, Т. І., & Ван, Сяоган (2023). Аналітична компетентність як феномен сучасного науково-педагогічного дискурсу. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи*, (91), 127–130.

<https://chasopys.ps.npu.kiev.ua/nc-91>

<https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2023.91.26>

2. Ван Сяоган. (2023). Аналітична діяльність майбутніх учителів музичного мистецтва: сутність і особливості. *Інноваційна педагогіка*, 62(1), 111–114.

<https://doi.org/10.32782/26636085/2023/62.1.22>

<http://www.innovpedagogy.od.ua/62-1>

3. Ван Сяоган. (2025). Формування аналітичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва засобами позааудиторної діяльності. *Перспективи та інновації науки* (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»), 7(53), 234–244.

[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-7\(53\)-234-244](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-7(53)-234-244)

<http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/26583/26554>

Праці апробаційного характеру

4. Ван Сяоган. (2022, August 12). *Компетентність як результат професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва*. III International Scientific and Practical Conference «Grundlagen der modernen wissenschaftlichen Forschung», Zurich, Switzerland (pp. 158–159).

DOI <https://doi.org/10.36074/logos-12.08.2022.49>

5. Ван Сяоган. (2023, August 18). *Синергетичний підхід як основа формування аналітичних умінь майбутніх учителів музичного мистецтва*. У *Комплексний підхід до модернізації науки: методи, моделі та мультидисциплінарність: матеріали III Міжнародної наукової конференції* (с.227–229). Вінниця: Європейська наукова платформа.

<https://doi.org/10.36074/mcnd-18.08.2023>

6. Ван Сяоган. (2024, May 20–22). *Аксіологічний підхід як детермінанта професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва*. Міжнародна науково-практична конференція «Інновації у проєктуванні професійного становлення фахівців в університетському просторі», Одеса (с.80–83). Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського.

7. Ван Сяоган. (2025, April 4). *Фахова підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва на засадах компетентнісного підходу*. У *V Всеукраїнська науково-практична конференція «Розвиток педагогічної майстерності майбутнього педагога в умовах освітніх трансформацій»*, Глухів (с. 46–47).

<https://tpgnpu.ho.ua/index.php/struktura/kafedra-po-ta-tsgv?view=article&id=649:v-vseukrajinska-naukovo-praktichna-konferentsiya-4-kvitnya-2025&catid=49>

ВИСНОВОК

1. Уважати, що дисертація Ван Сяогана з теми «Формування аналітичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі фахової підготовки», представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії, є завершеним самостійним дослідженням з актуальної проблеми, відповідає вимогам, що ставляться до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

1.1 Уважати, що дисертаційне дослідження містить **наукову новизну**. Уперше схарактеризовано й обґрунтовано педагогічні умови формування аналітичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі фахової підготовки (забезпечення стійкої позитивної мотивації

майбутніх учителів музичного мистецтва щодо аналітичної діяльності в мистецько-педагогічному контексті; стимулювання рефлексивної позиції майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі фахової підготовки; імплементація у зміст аудиторної і позааудиторної діяльності практико-зорієнтованих і проблемно-дослідницьких завдань аналітичного спрямування), розкрито сутність феномену «аналітична компетентність майбутніх учителів музичного мистецтва», визначено й обґрунтовано його структуру (мотиваційно-змістовий, операційно-рефлексивний, проєктивно-моделювальний компоненти); схарактеризовано критерії (стимулювально-когнітивний, процесуально-оцінний, творчо-трансформаційний), показники (мотивація особистості до успіху; володіння базовими аналітичними знаннями, аналітичні вміння; рефлексивні вміння, креативність; здатність до аналітичного вирішення музично-педагогічних завдань) та рівні сформованості аналітичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі фахової підготовки (достатній, задовільний, початковий). Розроблено модель формування аналітичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі фахової підготовки.

1.2. Уважати, що дисертаційне дослідження має **практичну значущість**. Розроблено методику діагностики аналітичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі фахової підготовки, методику реалізації моделі формування аналітичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі фахової підготовки (мотиваційно-збагачувальний, реалізаційно-осмислювальний, інноваційно-модернізаційний етапи), основний зміст якої репрезентований у межах аналітико-творчої студії «Мистецтво аналізу – аналіз мистецтва». Отримані результати можуть бути впроваджені в освітню практику закладів вищої освіти з метою формування аналітичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва. Матеріали дослідження можуть слугувати теоретичною та методичною основою для написання курсових і магістерських робіт, підготовки наукових статей і конференційних тез, а також бути корисними в системі післядипломної педагогічної освіти вчителів музичного мистецтва

2. Затвердити висновок засідання наукового (фахового) семінару Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» про дисертацію Ван Сяогана з теми «Формування аналітичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі фахової підготовки», що представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

2.1. Дисертаційна робота виконана відповідно до наукової теми кафедри педагогіки «Проектування професійного становлення майбутніх фахівців в умовах університетської освіти» (№ 0120U002014), що входить до тематичного плану науково-дослідних робіт Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

2.2. Основні положення та результати дослідження **впроваджено** в освітній процес Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського» (акт впровадження №1391/28/з від 19.08.2025 року), Криворізького державного педагогічного університету (акт впровадження № 01-514/з від 21.08.2025 року).

2.3. **Основні результати дослідження** висвітлено у 7 публікаціях автора. Із них: 3 – у фахових періодичних наукових виданнях (1 – у співавторстві), 4 праці апробаційного характеру.

3. **Ухвалили:** з урахуванням виправлення висловлених зауважень, рекомендувати дисертаційну роботу Ван Сяогана з теми «Формування аналітичної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі фахової підготовки» до попереднього розгляду і захисту в спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Результати голосування:

присутні – 17,

«за» – 17,

«проти» – немає.

Висновок прийнято одностайно.

Голова
наукового (фахового) семінару,
доктор педагогічних наук,
професор

Ірина КНЯЖЕВА

Учений секретар
наукового (фахового) семінару,
кандидат педагогічних наук,
доцент

Ольга ГАЛІЦАН

